

II.

Ve výrobním období	vyklizeno bylo		Z vyklizeného množství zapraveno bylo na spotřební dani v korunách čsl.
	z rafinerií mineráln. olejů počtem	minerálních olejů na zdanění v metr. centech	
1918/19	7	267.469	3,477.097
1919/20	8	40.607	527.891
1920/21	8	36.268	471.484
1921/22	9	268.066	3,484.858
1922/23	11	140.660	1,828.580
1923/24	11	189.881	2,468.453
1924/25	11	1,074.520	13,968.760
1925/26	11	1,011.777	13,153.101

Literatura.

Bernatzky: „Zollbehandlung und Besteuerung des Mineralöles“ (Viedeň 1904, Manz); Dr. Myrbach-Rheinfeld: „Grundriß des Finanzrechtes“ (Mnichov a Lipsko 1916); Dr. Drachovský: „Přehled finančního hospodářství v Československé republice“ (Praha 1922); Dr. Funk: „Základy přednášek o finanční vědě, daň z minerálních olejů“, str. 138—140 (Praha 1926). Bohuslav Hák.

Daň z obchodu cennými papíry

viz Daň bursovní.

Daň z obohacení.

I. Pojem a odůvodnění ve vědě finanční. — II. Vývoj daně v Rakousku a v Uhrách. — III. Platný stav. 1. Předmět daně a základ pro vyměňování. 2. Subjekt daně a ručení. 3. Místní meze zákona. 4. Osvobození. 5. Sazba daně. 6. Řízení ukládací. — Literatura.

I. Pojem a odůvodnění. Legální terminologie v Československu nazývá souhrnným označením „daň z obohacení“, případně „poplatky z obohacení“ daň, jež ve finanční vědě nazývá se daní dědickou a daní darovací.

A. Daň dědická ve vlastním smyslu jest daní ukládanou u příležitosti převodů majetkových na případ smrti. Dle platného zákonodárství podrobují se však v jednotlivých státech dani této nejen převody, jež uskutečňují se dědictvím, legátem neb darem na případ smrti, případně smlouvami svatebními, tedy převody na případ smrti, nýbrž i převody mezi živými, zejména takové, jež dějí se presumptivně za účelem obejítí převodu na případ smrti (tak i u nás). Ve vědě finanční došla daň dědická různého vědeckého posuzování. Málo nalézáme těch, kteří se vyslovují proti této dani, tak zvláště s hlediska, že zmenšuje

hospodářsko-produktivní sílu obyvatel státních a že jest více aktem libovůle než spravedlnosti, když přivlastňuje si stát část jmění případného jeho příslušníkům na základě jím stanoveného řádu dědického, že tísní zejména ty, kterým byl zůstavitel spoluzivitelem a že zasahuje rušivě v poměry rodinné (Smith, Ricardo). Obhájcové daně podávají různá odůvodnění tak: 1. Daň tato není daní, nýbrž povinným podílem státu na dědictvích soukromých, odůvodněným tím, že v postupu vývoje stát převzal na se řadu funkcí (tak péči o ochranu majetku), jež dříve připadaly rodině a kmeni k dědění oprávněným. 2. Daň jest protiplením za to, že stát poskytuje ochranu přechodu dědictví na pravého dědice. 3. Dědictví representuje pro nového nabyvatele nenadálý přírůstek jmění, který staví ho ve zvláště výhodnou hospodářskou posici tak, že k placení daně jest zvláště způsobilým. 4. Daň dědická je s to, aby jakožto doplňující člen finančního systému postihla skutečnou způsobilost platební, jakožto: a) prostředek ku vyššímu postizení důchodu založeného (kapitálového); b) dodatečné zdanění nahromadění jmění zůstavitele a vyrovnání obcházení daně a výhod daňových zůstavitele; c) daň na mimořádný příjem dědicův; d) obtížení zvláštní berní síly dědicovy; e) nejlepší kontrola přímého zdanění. S hlediska b) až e) navrhuje, aby rozložena byla na dvě daně a to na daň pozůstalostní z celého jmění, jež stihala by teprve po smrti patrné kapitalisace a daňové defraudace zůstavitele a na daň z nápadu (daň nápadová) na mimořádný příbytek jmění u každého dědice. Zásada tato však jen výjimečně v některých státech uskutečněna. 5. V posledních letech odůvodňována byla daň dědická, zejména ve Francii, jakožto prostředek k potírání depopulace: daň má stihnouti trestně poslušnost po těch, kdož nezanechali dostatečné potomstvo.

B. Daň darovací stihá dary mezi živými a je nezbytným doplňkem daně dědické, má-li býti vyvarováno obcházení této daně. Vedle toho odůvodňuje se tím, že i u darů jde o obohacení, zakládající zvláštní berní způsobilost platební.

(Detaily různých vědeckých odůvodnění srov. mé spisy: „Základy přednášek: Finanční věda se zvláštním zřetelem k Československému zákonodárství finančnímu“, II. vyd., část II., 1927, a „Poplatek z převodů majetkových na případ smrti“, I. díl 1902, II. díl 1908.)